

Nieuwe ronde, nieuwe kansen met de NOVI

Het zit anders!

Twee jaar geleden begon het proces om te komen tot de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Het waren twee verloren jaren, veroorzaakt door een – op dit dossier – ongeïnteresseerde minister van Infrastructuur en Milieu, een kwakkelende ambtelijke voorbereiding, een veel te lang uitgesponnen proces en een maatschappelijke babbelbox onder het motto Jaar van de Ruimte resulterend in het Manifest 2040.

Onlangs verscheen eindelijk het eerste, inventariserende deel van de NOVI. Gelukkig zien we daarin niets van het vage en vrijblijvende Manifest 2040 terug. Na twee jaar klooiën, beginnen de opstellers van de Nationale Omgevingsvisie met een schone lij. Dat is een goede zaak: een nieuwe ronde met nieuwe kansen. De nota formuleert aan het slot vier opgaven. Die zijn nog zo breed geformuleerd dat daar nog geen echte visie, laat staan agenda of programma uit valt te distilleren.

We moeten de blik richten op de volgende stap in de totstandkoming van de NOVI. Wat mij betreft gaat het tempo omhoog en worden bij de kabinetsformatie spijkers met koppen geslagen. Dat is het moment om kabinetsbreed, over de verschillende departementen en sectorbelangen heen, de inhoudelijke hoofdlijnen uit te zetten. En – minstens even belangrijk – om grofstoffelijk investeringsbudgetten toe te kennen.

De visie hoeft niet uitgebreid te zijn. Ze moet namelijk in juiste verhouding staan tot het antwoord op de vervolgvragen: wat gaan we doen en hoe en met wie gaan we dat aanpakken? Dat 'doen' beperkt zich niet tot de rijksoverheid, maar betreft net zo goed de andere overheden, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Waar het om gaat, is de koppeling van de visie met:

- een agenda met focus en – waar nodig – enkele keuzes tot en met de pijngrens;
- een investeringsstrategie;
- een sturings- en governance-concept.

Dat is een zware, complexe opgave die politieke engagement en stuurmanskunst vergt. Onderzoek heeft mij geleerd dat het ontbreken van deze samenhang vergaande gevolgen heeft. De NOVI zal dan verschrompelen tot een 'gewoon' beleidsdocument voor het eigen departement, met als concrete uitwerking: een serie sympathieke projecten te velde. Zoiets als de Agenda Stad met de city deals.

Een aanzet voor de aanpak zoals ik die voor mij zie, komt van buiten de overheidswereld. VNO/NCW doen met hun plannen voor NL-Next Level en de Sustainable Urban Delta een verdienstelijke voorzet. Je hoeft het inhoudelijk niet met alles eens te zijn, maar de aanpak die de ondernemersclub voorstaat komt aardig in de buurt. Pikt een nieuw kabinet dit op?